

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 1/9

FACULTATEA MEDICINĂ 1, SPECIALITATEA OPTOMETRIE

PROGRAM DE STUDII OPTOMETRIE

CATEDRA PSIHOLOGIE SI MANAGEMENT

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare facultatea _____

Proces verbal Nr.____ din _____

Președinte _____
(grad didactic, titlu științific)

Nume, prenume _____
(semnătura)

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de

Proces verbal Nr.____ din _____

Decanul Facultății _____
(grad didactic, titlu științific)

Nume, prenume _____
(semnătura)

APROBATĂ

la ședința Catedrei de Psihologie și management

Proces verbal Nr.1din 04 .09.2017

Șef catedră Profesor universitar, dr. hab. în med.

Constantin Ețco _____
(semnătura)

CURRICULUM (PROGRAMA ANALITICĂ)

DISCIPLINA SOCIOLOGIE MEDICALĂ

Studii superioare de licență

Tipul cursului: **Disciplină opțională**

Chișinău, 2017

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 2/9

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității**

Necesitatea și utilitatea cursului *Sociologie medicală* pentru studenții-medici,

Sociologia medicală integrează conceptele, principiile și cercetările sociologice în medicină, inclusiv educația sociologică a studenților mediciști, studiul comportamentului sanitar și al epidemiologiei sociale, studiul proceselor de dezvoltare ale unei boli sau ale factorilor care influențează atitudinea pacienților față de boală. Sociologia medicală are drept obiect de studiu fundamentele sociale ale sănătății și îmbolnăvirii, interdependența dintre factorii sociali și starea de sănătate sau de boală a populației, precum și incidența stării de sănătate sau de boală asupra vieții sociale a indivizilor și a grupurilor umane.

În contextul sociologiei medicale, care proiectează clar scopul cercetărilor viitoare: analiza medico-socială și psihologică a parametrilor de statut și de rol ale activității medicului ca o competență social-psihologică specifică, ce determină eficiența funcționalității colectivului medical ca un sistem social.

Cursul *Sociologie medicală* are menirea să ajute viitorii medici să cunoască aspectul psihologic al profesiei medicale, precum și să-și dezvolte trăsăturile de personalitate în concordanță cu cerințele profesionale actuale.

- **Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională**

De a oferi studenților cunoștințe privind aspecte sociale ale sănătății și bolii, practicile societății referitoare la sănătate și boală, instituțiile care au în sarcină îngrijirile de sănătate, statutul social și comportamentele bolnavilor, precum și dezvoltarea abilităților de înțelegere a problematicii socio medicale a profesiei medicale.

Limba de predare a disciplinei: română.

Beneficiari: studenții anului II, semestrul III, facultatea Medicina 1, specialitatea OPTOMETRIE

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 3/9

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	U.03.A.025		
Denumirea disciplinei	Sociologie medicală		
Responsabil (i) de disciplină	dr. în psihologie, conf. univ. Natalia Daniliuc		
Anul	II	Semestrul/Semestrele	3
Numărul de ore total, inclusiv: 120			
Curs	20	Lucrări practice/ de laborator	-
Seminare	40	Lucrul individual	60
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	4

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

Să cunoască:

- fundamentele conceptuale ale sociologiei medicale;
- să descrie parametrii determinanți ai activității personalității;
- domeniile de aplicare practică ale sociologiei medicale;
- factorii sociali ce mențin sau afectează sănătatea;
- principalele trăsături de personalitate necesare pentru profesarea cu succes a medicinei.

Să aplice:

- cunoștințele teoretice în practica activității profesionale și sociale;
- principalele tipuri de strategii, întâlnite în activitatea medicului, după diferite criterii;
- procedee de stimulare și dezvoltare a gândirii critice și creativității;
- principiul expresivității pentru actul comunicării între medic și pacient;
- metodele de cunoaștere psihologică a oamenilor în activitatea profesională și în viața cotidiană;
- perspicacitate și responsabilitate în activitatea de practică medicală.

Să integreze:

- cunoștințele psihologice obținute în contextul viitoarei profesii;
- viziuni noi privind modul sănătos de viață;
- diverse modalități de promovare a sănătății;
- noi modalități de susținere morală a diferitor tipuri de pacienți;
- cunoștințe și abilități importante din domeniile aplicative, ce au tangență cu psihologia medicală.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 4/9

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Cunoștințe fundamentale din psihologia generală, psihologia socială, psihologia medicală.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
1.	Sociologia medicală. Delimitarea domeniului de cercetare. Obiective. Metode de cercetare ale sociologiei medicale. Relația sociologiei medicale cu alte discipline.	2	3	3
2.	Modelele sănătății și ale bolii. Definiții ale sănătății și ale bolii. Componentele și dimensiunile sănătății.	2	3	3
3.	Sănătatea, produs al unui stil de viață adecvat. Factori sociali care influențează stilul de viață.	2	4	6
4.	Boala. Definiție, caracterizare generală. Cauze sociale ale îmbolnăvirilor. Factorii sociali și culturali implicați în provocarea, menținerea bolii. Metode de prevenire a îmbolnăvirilor.	2	4	6
5.	Stresul. Definiție. Caracterizare generală. Tipuri, consecințele și strategii de ajustare la stres. Sindromul Burn-out: cauze, consecințe, strategii de ajustare și metode de prevenire.	2	4	7
6.	Comunicarea și rolul său în practica medicală. Definiție. Caracterizare generală. Tipuri de comunicare/limbaj. Metode eficiente de comunicare.	2	5	8
7.	Relația medic – pacient. Statusul și rolul social al medicului. Drepturile și obligațiile medicului și a pacientului.	2	5	8
8	Iatrogeniile. Definiție. Tipuri și metode de prevenire a erorilor medicale.	2	4	7
9	Agresivitatea. Definiție. Caracterizare generală. Teorii ale agresivității.	2	3	5
10	Violența. Cauze, teorii, tipuri și consecințe. Metode de prevenire și asistență psiho-socio-medicală. Suicidul. Definiție. Teorii explicative. Cauze și consecințe.	2	5	7
Total		20	40	60

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 5/9

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema (capitolul) 1. Sociologia medicală. Domeniu de activitate. Obiective.	
<ul style="list-style-type: none">• să definească conceptele fundamentale ale sociologiei medicale• să cunoască metodele de cercetare utilizate în sociologia medicală• să demonstreze abilități de analiză și sistematizare a cunoștințelor.	Conceptele fundamentale ale sociologiei medicale.
	Metodele de cercetare în sociologia medicală.
	Obiectivele sociologiei medicale.
	Legătura dintre sociologia medicală și alte discipline/domenii
Tema (capitolul) 2. Sănătatea și boala – abordări și descrieri socio-psiho-medicale.	
<ul style="list-style-type: none">• să definească sănătatea și boala din diferite perspective• să înțeleagă modelele sănătății și bolii• să enumere factorii implicați în menținerea sau afectarea sănătății• să enumere factorii implicați în declanșarea bolii• să evidențieze stilurile de viață de mențin sănătatea și care induc starea de boală.	Definirea conceptului de sănătate și boală. Factorii sociali și comportamentali implicați în apariția și menținerea bolii. Sănătatea și stilul de viață.
Tema (capitolul) 3. Comunicarea interpersonală. Relația medic-pacient.	
<ul style="list-style-type: none">• să definească și să enumere tipurile de comunicare interpersonală• să descrie specificul comunicării dintre medic și pacient• să enumere tipurile de comunicare/limbaj și conexiunea dintre ele.• definească rolurile și statutul actorilor actului medical.• să cunoască și să aplice strategiile de comunicare eficientă cu pacienții.• să aplice cunoștințele dobândite pentru optimizarea complianței terapeutice.• Să definească conceptul de iatrogenie.• Să enumere tipurile de erori medicale și metodele/căile de prevenire a lor.	Caracterizarea generală a comunicării interpersonale. Tipuri de comunicare/limbaj. Metode eficiente de optimizare a comunicării interpersonale. Barierile în comunicare Etapile întâlnirii medic-pacient. Definirea iatrogeniilor. Cauze, tipuri și metode de prevenire/combateră a erorilor medicale.
Tema (capitolul) 4. Comportamente social distructive.	
<ul style="list-style-type: none">• Să definească conceptele de agresivitate, violență, abuz, suicid• să cunoască cauzele, tipurile comportamentelor social distructive	Definirea și caracterizarea comportamentelor social distructive ca: agresivitatea, violența/abuzul, suicidul. Teorii explicative.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 6/9

Obiective

- să cunoască metode/cai de prevenire, intervenție și asistență profesională în caz de: tentativă de suicid, abuz, agresivitate etc.
- să integreze abilități analiză a comportamentului uman în diverse situații pentru cunoașterea mai profundă personalității umane;

Unități de conținut

Metode de prevenire, intervenție și asistență psiho-socio-medicală.

VII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE) (CS)

- CP 1. Identificarea și utilizarea conceptelor, principiilor și teoriilor din sociologia medicală în activitățile sale profesionale.
- CP 2. Cunoașterea temeinică, înțelegerea și operarea cu cunoștințele teoretice și metodele practice de bază ale sociologiei medicale .
- CP 3. Cunoașterea temeinică și aplicarea în practică a cunoștințelor sociologice, medicale și psihologice în relația cu pacientul în vederea asigurării unei interacțiuni pozitive.

✓ COMPETENȚE TRANSVERSALE(CT)

- CT1. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de domeniul științific și didactic, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională;
- CT2. Asigurarea desfășurării eficiente și implicarea eficace în activitățile organizate în echipă.
- CT3. Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare.

✓ FINALITĂȚI DE STUDIU

La finalizarea studierii unității de curs studentul va fi capabil:

- *Să cunoască:* componentele specifice sănătății și bolii;
- Să cunoască calitățile și comportamentul optimal pentru profesarea cu succes a medicinei.
- Să poată identifica principalii factori ce mențin sănătatea și care condiționează apariția bolii;
- Sa formuleze decizii optimale în acordarea ajutorului pacienților în situații critice;
- *Să aplice* metodele de cunoaștere psihologică a oamenilor în activitatea profesională și în viața cotidiană;
- *Să aplice diverse* modalități de susținere psihologică, medicală, socială și morală a diferitor tipuri de pacienți.

Notă. Finalitățile disciplinei (se deduc din competențele profesionale și valențele formative ale conținutului informațional al disciplinei).

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 7/9

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu cartea și TIC	Lucrul sistematic în bibliotecă și mediatecă. Explorarea surselor electronice actuale referitor la tema pusă în discuție	1. Calitatea judecăților formate, gândirea logică, flexibilitatea gândirii. 2. Calitatea sistematizării materialului informațional obținut prin activitate proprie.	Pe parcursul semestrului
2.	Referat	Analiza surselor relevante la tema referatului. Analiza, sistematizarea și sinteza informației la tema propusă. Alcătuirea referatului în conformitate cu cerințele în vigoare și prezentarea lui la catedră.	1. Calitatea sistematizării și analizei materialului informațional obținut prin activitate proprie. 2. Concordanța informației cu tema propusă	Pe parcursul semestrului
3.	Studiul de caz	Alegerea și descrierea studiului de caz Analiza cauzelor problemelor apărute în studiul de caz. Prognosticul cazului cercetat. Deducerea rezultatului scontat al cazului.	1. Analiza, sinteza, generalizarea datelor obținute prin investigare proprie. 2. Formarea unui algoritm de cunoaștere în baza concluziilor obținute.	Pe parcursul semestrului

IX. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

• *Metode de predare și învățare utilizate*

Expunerea, prelegerea interactivă, conversația euristică, problematizarea, brainstorming, lucrul în grup, studiul individual, lucrul cu manualul și textul științific, dezbaterile, rezolvarea situațiilor de problemă, joc de rol, simularea, ascultarea interactivă.

• *Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)*

Curentă: control frontal sau/și individual prin

- aplicarea testelor docimologice,
- rezolvarea problemelor/exercițiilor,
- analiza studiilor de caz
- realizarea unor jocuri de rol la subiectele discutate.
- lucrări de control

Finală: examen

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 8/9

Nota finală se va alcătui din nota medie de la două lucrări de control (cota parte -0.4) + lucru individual (cota parte -0.3) + proba test final (cota parte -0.3)

Modalitatea de rotunjire a notelor finale

Suma ponderată a notelor de la evaluările curente și examinarea finală	Nota finală	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-8,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

X. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

- 1) Beth Alder; Mike Porter; Charles Abraham - Psychology And Sociology Applied To Medicine, Edinburg; London; New York, Editura Churchill Livingstone, 2004
- 23) Iustin Lupu, Ioan Zanc – **Sociologie Medicală**, Iași, Editura Polirom 1999 (la disciplină)
- 5) Marinescu, C. Gh. - Etica și *sociologie* contemporana. Relația medic-farmacist-bolnav, Iași, Editura IMF Iași- Cabinet Metodologic, 1984
- 6) Pasca, Maria Dorina - Curs de sociologie medicală, Targu Mures: Litografia U.M.F. Targu-Mures, 2007

B. Suplimentară:

- 1) Petre Andrei – **Sociologie generală**, Iași, Editura Polirom, 1997
- 2) Constantinescu V., Grigorescu P., Stoleru P. Sociologie. Manual pentru clasa X. Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998; 138 p.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 9/9

- 3) Radulescu, Sorin M. - **Anatomie, devianță și patologie socială**, București, Editura Hyperion XXI, 1991
- 4) Radulescu, Sorin M., Piticariu, Mircea - **Devianța comportamentală și boala psihică. Sociologie și psihiatrie**, București, Editura Academiei Republicii Socialiste Romania, 1989
- 5) Ефименко С. А. Социальные аспекты взаимоотношений врача и пациента. // Социология медицины. 2006. №1.
- 6) Карпович А. В. Медицинская конфликтология как составная часть социологии медицины / А.В.Карпович, М.Е.Волчанский, К.В.Сунцова // Социология медицины – реформе здравоохранения: мат-лы III всерос научн-практ конфр. Волгоград, 2010. Изд-во ВолГМУ, стр. 198-204.
- 7) Решетников А. В. Социология медицины: руководство. Москва:ГЭОТАР-Медиа - 2010, стр. 127-132; 193.